

การพัฒนาสื่อการสอนเพื่อเพิ่มความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไต

นางสาวเบญจวรรณ ไหมอินทร์ นางปิยนุช ทั้งโต นางสาวปทุมศรี ชูทิพย์
หอผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ ฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สิริกิติ์

ที่มาและเหตุผล

การให้ความรู้ของพยาบาลแต่ละบุคคลหรือพยาบาลเจ้าของไข้ให้ความรู้ในการดูแลตนเองหลังการปลูกถ่ายไตที่แตกต่างกัน บางครั้งพบปัญหาให้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากรายละเอียดของการสอนที่ไม่เหมือนกัน โดยใช้วิธีการสอนให้ผู้ป่วยที่ละราย ซึ่งไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ลักษณะการให้ความรู้ของพยาบาลจึงไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง ทำให้ผู้ป่วยแต่ละรายได้รับความรู้ แตกต่างกันไปตามความรู้และประสบการณ์ของพยาบาลแต่ละคนในช่วงเวลาที่จำกัด บางครั้งพบปัญหาว่า ผู้ป่วยอ่านหนังสือไม่ได้ หนังสือตัวเล็ก รูปแบบของหนังสือไม่น่าสนใจ ส่งผลทำให้ผู้ป่วยมีความวิตกกังวลไม่มีความมั่นใจในการดูแลตนเอง การให้ความรู้เพื่อทำให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจ พยาบาลใช้เวลาในแต่ละครั้งประมาณ 60-90 นาที ส่งผลกระทบต่อการทำงานและการทำหัตถการผู้ป่วยอย่างอื่น ดังนั้น การพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่ได้รับการปลูกถ่ายไตเมื่อกลับบ้าน เป็นสิ่งที่พยาบาลควรตระหนักและให้ความสำคัญ คณะผู้จัดทำโครงการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองสำหรับผู้ป่วยปลูกถ่ายไต จึงได้พัฒนาสื่อการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของพยาบาล และเพิ่มความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไต

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความรู้ในการดูแลตนเองหลังการปลูกถ่ายไตเพิ่มขึ้นอย่างครบถ้วน
 2. เพื่อลดระยะเวลาในการให้ความรู้สำหรับการดูแลตนเองหลังการปลูกถ่ายไต
 3. เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อการบริการ

ลักษณะโครงการ

สภาพการทำงานแบบเดิม (ตั้งแต่อดีต - ปี 2563)	แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 1	แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 2	แนวทางการปรับปรุงครั้งที่ 3
พยาบาลจัดกลุ่มสอนหรือเป็นรายบุคคลในภาวะที่ต้องทำร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ ในระหว่างจัดกลุ่มสอนพยาบาลอาจจำเป็นต้องให้ข้อมูลหรือร่วมกันวางแผนการรักษาในผู้ป่วยรายอื่นหรือมีการหรือการทำหัตถการต่างๆ ทำให้การความรู้ไม่ต่อเนื่อง	จัดทำแบบฟอร์มกำหนดหัวข้อในการให้ความรู้ในการดูแลตนเองของพยาบาลให้ชัดเจน จัดทำแผ่นพับคำแนะนำการปฏิบัติเมื่อเข้ารับการปลูกถ่ายไต สำหรับให้ผู้ป่วย	จัดระบบการโดยให้ความรู้ผู้ป่วยเป็นแบบกลุ่ม กำหนดวันสอนในแต่ละสัปดาห์ให้ชัดเจน เพิ่มกระบวนการสอนสาธิตเพื่อให้ผู้ป่วยปฏิบัติได้จริง มีอุปกรณ์ประกอบการสอนสาธิตและจัดทำหนังสือคู่มือการผู้ป่วยปลูกถ่ายไต	ติดต่อหน่วยโสตศึกษา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในการช่วยถ่ายทำสื่อวิดีโอสำหรับให้ความรู้ผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไต นำสื่อวิดีโอที่ผลิตสู่การปฏิบัติและประเมินความรู้ผู้ป่วย

ผลการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)			
		ก่อนดำเนินการ	หลัง		
			2561 (พ.ค.-ธ.ค.)	2562	2563
อัตราความรู้ในการดูแลตนเองของผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไต	≥ 80%	-	94.18%	94.30%	95%
ระยะเวลาในการให้ความรู้ของผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไต	45 นาที	1.30 ชม.	60 นาที	50 นาที	40 นาที
อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการบริการ	95%	93%	97%	99.7%	100%

สรุป ผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไตได้รับความรู้ในการในการดูแลตนเอง สามารถมองภาพได้ชัดเจน สามารถเก็บรายละเอียดเพื่อนำไปปฏิบัติให้มีความสามารถในการดูแลตนเองเมื่อจำหน่ายกลับบ้านและมีความพึงพอใจต่อการบริการ พยาบาลมีแนวทางการการสอนให้ความรู้ในการดูแลตนเองหลังการปลูกถ่ายไตสำหรับพยาบาล เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถลดระยะเวลาในการให้ความรู้ผู้ป่วยหลังการปลูกถ่ายไตได้อย่างชัดเจน เพื่อที่พยาบาลมีเวลาในการร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วย